

117/2010* SAYILI TAVSİYE KARARI

“Karadeniz Bölgesinde Deniz Ortamının Durumu”

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi, KEİ üyesi devletlerde sürdürülebilir kalkınmayı hedef alarak, bugünkü ve gelecek nesillerin menfaati için çevrenin korunması ve muhafaza edilmesi konusunda tam bir sorumluluk bilinci ile hareket etmektedir.
2. KEİPA, üye ülkelerin sosyal, ekonomik ve çevresel faaliyetler arasında dengeli ilişkiye dayalı sürdürülebilir kalkınma sağlama ihtiyacında olduğunu doğrulamaktadır. Ekonomik kalkınma ülkenin ekolojisini olumsuz yönde etkileyebildiğinden, nihayetinde de milli ekonomilerin yapısının çevresel standartlarla uyumlu ilişkide olması gerektiğinden çevrenin diğer alanlarla arasındaki bağlantı her bir devletin ekonomisindeki trendlerle karşılanmaktadır.
3. Denizcilik ticari ve ekonomik ilişkiler açısından bölgenin tüm ülkeleri için önemli rol oynadığından Asamble deniz çevresinin korunmasına yönelik olarak KEİ üyesi devletler arasında koordineli biçimde bölgesel yaklaşıma dayalı yakın işbirliği ihtiyacı bulunduğunu kabul etmektedir. Tüm KEİ üyesi devletler deniz kirliliği ile mücadeleye yönelik ulusal belge ve dokümanlarını oluşturma ve güncelleme konusunda geçiş süreci yaşamaktadır. Bu yüzden çevre mevzuatı alanındaki yeni gelişmeler ve deniz çevresinin korunmasına yönelik atılımlar konusunda bilgi alışverişinin sağlanması üye ülkelerin hem bölgesel işbirliğine hem de milli çevre politikalarına yararlı katkılarda bulunacaktır.
4. Asamble, deniz çevresinin korunması alanında ilerleme kaydetmek amacıyla Deniz Hukuku Sözleşmesi, Rio Deklarasyonu ve Gündem 21 de dahil olmak üzere Birleşmiş Milletler belge ve standartları çerçevesinde ve Johannesburg Uygulama Planı ve Binyıl (Milenyum) Kalkınma Hedefleri tarafından belirlenen öncelikler ve hedefler çerçevesinde ve aynı zamanda Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) ilkeleri ve diğer ilgili uluslararası hukuk kuralları ile hareket etmenin önemini bir kez daha doğrulamaktadır.

---

* Raportör: Sn. Gagik Minasyan, Komisyon Başkanı (Ermenistan)

3 Kasım 2010 tarihli Asamble Müzakeresi (bkz. Doc.: GA36/EC35/REP/10, Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonunun 29 Eylül 2010 tarihinde Kiev’de görüşülen “Karadeniz Bölgesinde Deniz Ortamının Durumu” konulu Raporu; Raportör: Sn. Konstantinos Tsiaras – Yunanistan)

Müzakere Metni, Asamble tarafından, Trabzon’da, 3 Kasım 2010 tarihinde onaylanmıştır.

5. Asamble Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonunun (Karadeniz Komisyonu) faaliyetlerini ve Karadeniz'in deniz ve kıyı çevresinin rehabilitasyonu ve korunmasına yönelik kaydedilen gelişmeleri takdirle karşılamaktadır. Bu bakımdan Bükreş Sözleşmesi ve protokollerinin ve aynı zamanda Karadeniz'in Rehabilitasyonu ve Korunması Stratejik Eylem Planı'nın pratik uygulaması, Karadeniz ekosisteminin korunmasında Karadeniz ülkelerinin etkin işbirliği oluşturması açısından bir ön koşul olmaktadır.

6. Asamble, KEİ Örgütü'nün önemli uluslararası kuruluşlarla yakın işbirliğini memnuniyetle karşılayarak bu işbirliğinde, Avrupa Komisyonu'nun Karadeniz Sinerjisi Çevre Ortaklığının başlatılması hakkındaki girişimi, BM Çevre Programı ve BM Avrupa Ekonomik Komisyonu ile yapılan anlaşmalar gibi gelişmelere de dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra Asamble, çevre politikalarının küresel aktörleri ile işbirliği potansiyelinin henüz anlaşılammış olduğunu ve KEİ bölgesinin deniz çevresinin bugünkü durumu ile gelecek beklentilerinin çok taraflı yeni işbirliği mekanizmaları gerektirdiğini vurgulamaktadır.

7. Asamble, “Karadeniz’de Çevrenin Korunması: Yeni Güçlükler” hakkındaki 49/2001 sayılı, “KEİ Üye Devletlerinde Balıkçılığın Durumu ve Perspektifi” hakkındaki 94/2007 sayılı, “Küresel İklim Değişikliği: KEİ Üyesi Devletler için Sonuçları” hakkındaki 99/2007 sayılı, “KEİ Üye Devletlerinde Deniz Taşımacılığının Gelişimi: Sorunlar ve Perspektifler” hakkındaki 107/2009 sayılı, “Karadeniz Bölgesinde Su Kaynakları Yönetimi” hakkındaki 111/2009 sayılı Tavsiye Kararlarına dikkat çekmektedir.

8. **Yukarıda yazılanlar ışığında, Asamble KEİ üyesi devletlerin parlamentolarına ve hükümetlerine:**

i) Deniz çevresi durumunun bölgesel bazda değerlendirilmesi için ve aynı zamanda zarar gören deniz çevresini rehabilite etmek ve riskleri değerlendirmek amacıyla başka eylem ve tedbirlerin belirlenmesi için zaruri olan çevresel izleme sistemini *geliştirmeleri*;

ii) deniz çevre meselelerini, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ile aynı doğrultuda, ekonomik kesimlere ait stratejilerle *bütünleştirmeleri* ve deniz çevresinin korunması teşvikleri gibi ekonomik ve finansal araçları *tatbik etmeleri*;

iii) bölgedeki deniz sularının çevresel açıdan sağlıklı olmasının denizlere akan nehirlerin ve nehir havzalarının kirliliğinin önlenmesine ve azaltılmasına yakından bağlı olduğunu göz önünde bulundurarak entegre nehir havzası yönetimi konusunda *işbirliğinde bulunmaları*;

iv) deniz çevresinde tehlikeli atık yönetimi, endüstriyel atıkların geri dönüştürülmesi ve atıkların sınır ötesi taşınması sistemini *güçlendirmeleri*;

v) deniz çevresinde yenilikçi, çevre dostu ve kaynak tasarrufu sağlayan teknolojilerin uygulanmasını *teşvik etmeleri*;

vi) deniz çevresi ile ilgili mevzuattaki yeni gelişmeler ve deniz çevresinin uluslararası standartlar ve anlaşmalar gereğince korunması yönündeki ilerlemeler hakkında düzenli *bilgi alışverişinde bulunmaları*;

vii) uluslararası anlaşmalar da dahil olmak üzere, ulusal mevzuatın önemli bölümünü teşkil eden mevcut ulusal kanun ve yönetmeliklerin gerektiği gibi uygulanmasını *sağlamaları*;

viii) bölgenin deniz çevresinin korunmasına ve aynı zamanda temiz teknolojilerin geliştirilmesine yönelik yatırım programları bulmayı amaçlayan faaliyetleri *düzene koymaları*;

ix) deniz çevresi alanında bilimsel-teknik tecrübe alışverişi amacıyla uzmanların, araştırmacıların ve sivil toplum kuruluşu üyelerinin katılımları ile toplantılar, konferanslar ve seminerler *düzenlemeleri*;

x) iklim değişikliğinin bölgedeki deniz çevresi üzerinde oluşturduğu etki üzerine yapılan araştırmalarla ilgili bölgesel projelerin hazırlanmasını ele alarak uluslararası örgütlerle, özellikle de BM organları ve Avrupa kurumları ile *işbirliğini artırmaları*;

xi) bölgesel deniz çevresinin karşılaştığı meseleler ve zorluklar konusunda halkı bilinçlendirerek deniz çevresi korunmasına geniş katılımları ile sivil sektörün faaliyetlerini *desteklemeleri*;

xii) deniz çevresinin korunması hakkındaki temel BM sözleşmelerine henüz katılmamış olan KEİ üyesi devletleri bu anlaşmalara taraf olma konusundaki bir çalışmaya olanak sağlamaya *teşvik etmeleri*

tavsiyesinde bulunmaktadır.

9. Parlamenter Asamble, KEİ Dış İşleri Bakanlar Konseyini bu Tavsiye Kararını dikkate almaya davet eder.